

Het Europees Milieuagentschap: kenniscentrum voor Europese milieu-informatie

Jan Hendrik Voet
Vlaamse Milieumaatschappij
Nationale Knooppunt EMA & Eionet

Inhoud

- EMA & EIONET-netwerk: organisatie en werking
- Inkomende informatie
- Uitgaande informatie
- Uitdagingen

Wettelijke grondslag

- Agentschap van de Europese Unie opgericht via Verordening (EEG) nr. 1210/90 van de Raad van 7 mei 1990
- Verordening (EG) nr. 401/2009 (gecodificeerd) van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 inzake het Europees Milieuagentschap (EMA) en het Europees milieuobservatie- en informatienetwerk (EIONET)
- Missie: ‘Het EMA streeft ernaar duurzame ontwikkeling te ondersteunen en te helpen een betekenisvolle en meetbare verbetering van het Europese milieu te bereiken door tijdige, gerichte, relevante en betrouwbare **informatie** te verstrekken aan beleidsmakers en het publiek’
- Operationele start 1994 – Kopenhagen (Kongens Nytorv)

Geografisch werkgebied (39 landen)

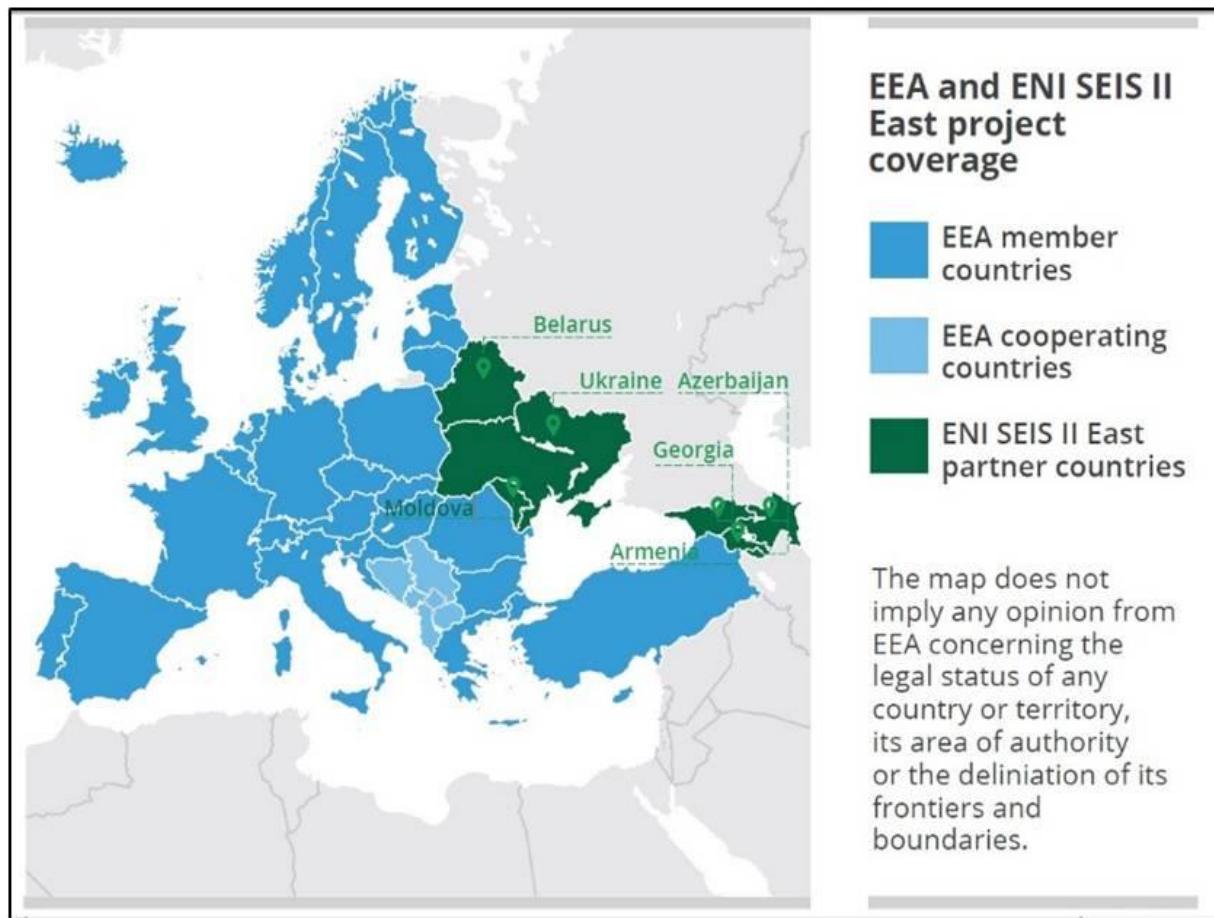

EU 28

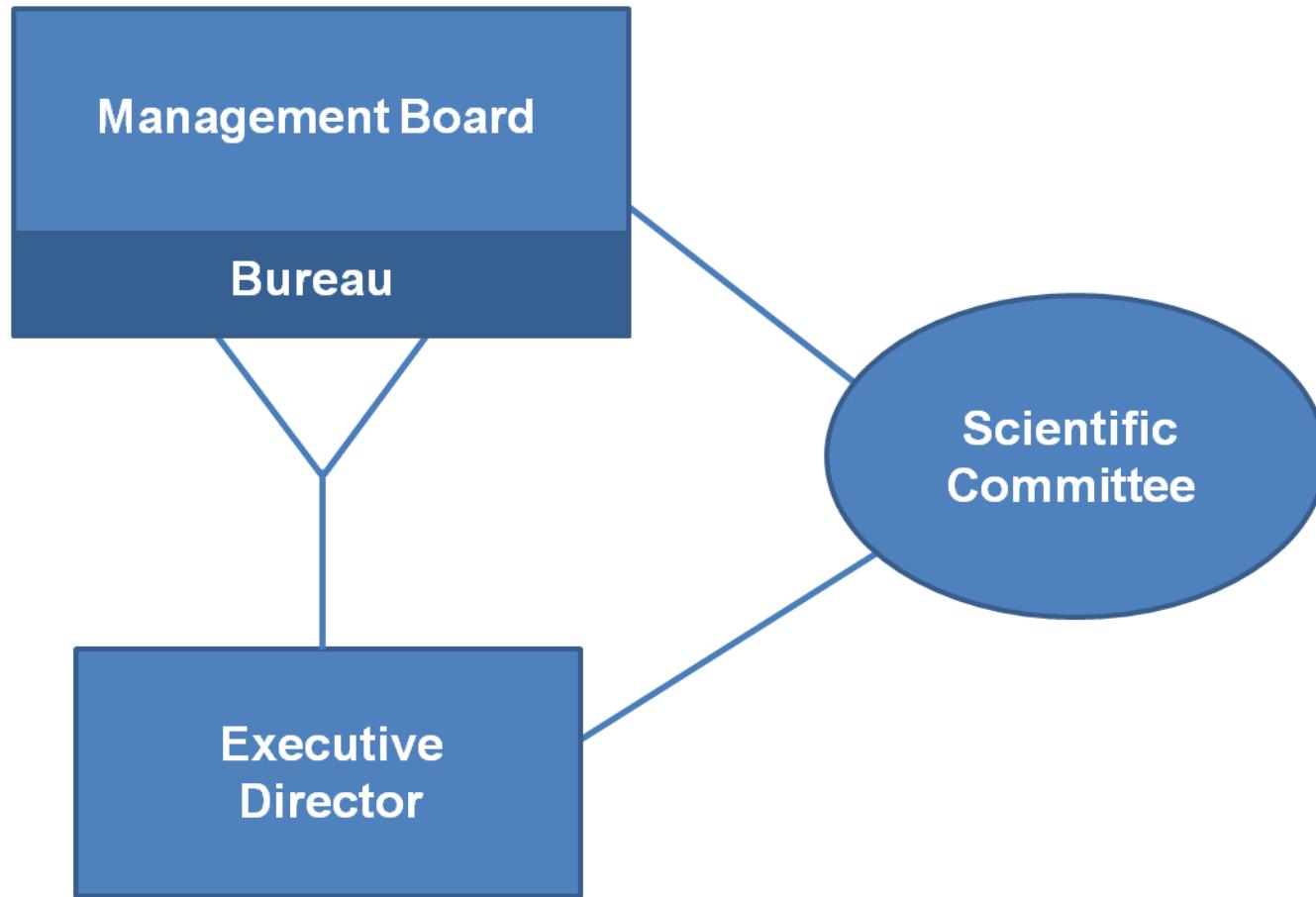
Andere lidstaten (5): IJsland, Liechtenstein, Zwitserland, Noorwegen, Turkije

‘Cooperating’ lidstaten (6): Albanië, Montenegro, Macedonië, Sërvië, Kosovo, Bosnië-Herzegovina

'Neighbouring' landen

EMA bestuur

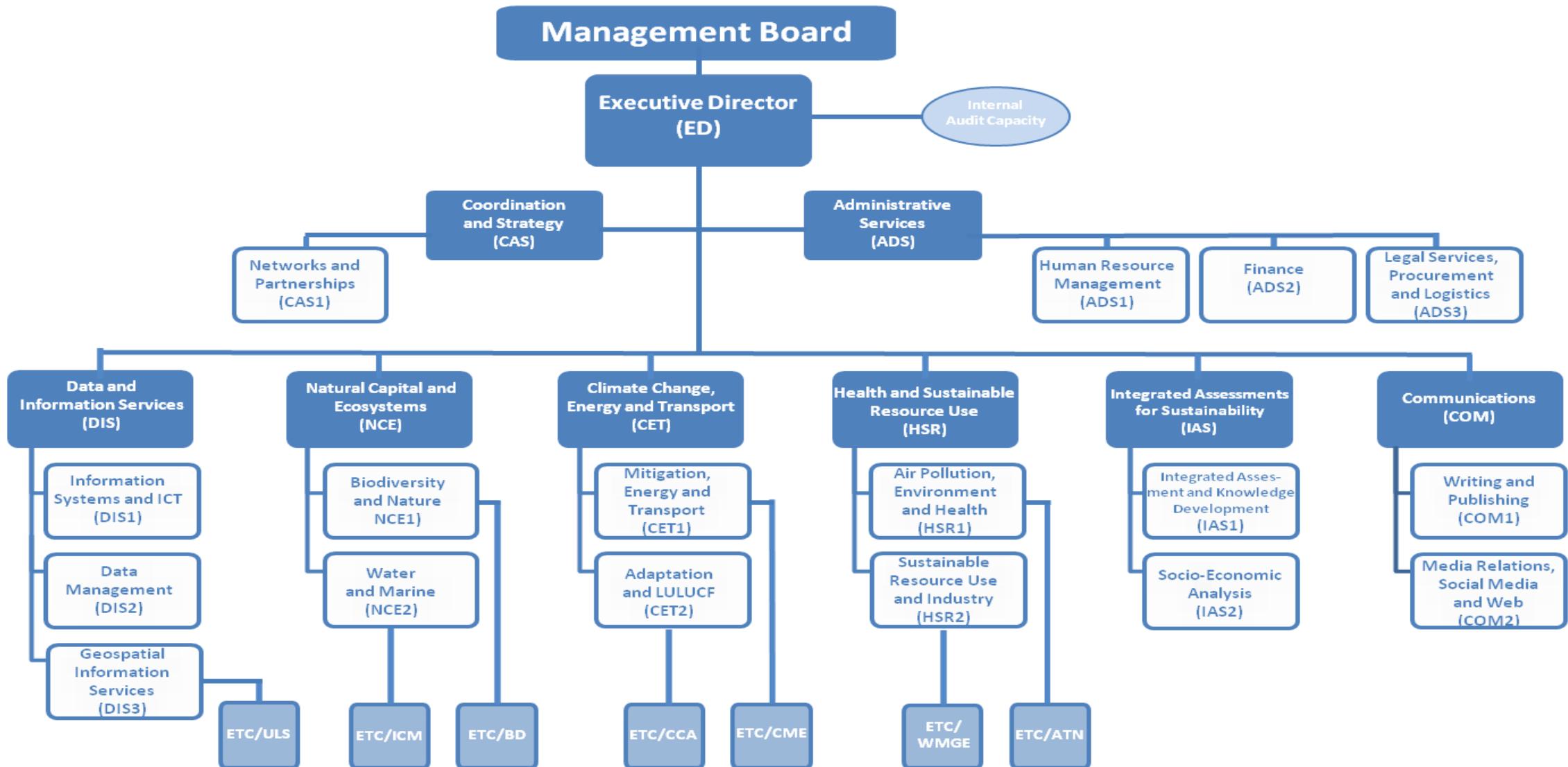
Belgische vertegenwoordiging :
3-jaarlijkse rotatie tussen Leefmilieu
Brussel – VMM – DGARNE

Greet Schoeters (VITO)
Claire Dupont (RUG – VUB)

2013-(2023): Hans Bruyninckx (BE)
2003-2013: Jacqueline McGlade (UK-CA)
1993-2013: Domingo Beltrán (ES)

EMA Organogram

(01.09.2018)

Werkingsmiddelen (2018)

- Jaarlijkse basisbegroting van ongeveer 43,1 Meuro
- Bijkomende middelen 20,2 Meuro (Copernicus)
- 208 personeelsleden
- Ondersteuning door het EIONET netwerk:
  - 6/7* Europese Thematische Centra (European Topic Centers) - ETC
  - 39 Nationale Knooppunten (National Focal Points) – NFP
  - per lidstaat verschillende contactinstellingen voor 24 thema's (National Reference Centre) – NRC

⇒ ~300 organisaties (ministeries – agentschappen – instituten die beschikken over milieu-informatie of kennis ter ondersteuning)
=>~1000 experten
- Samenwerking met EC (Milieu-Klimaat-Energie- ...), Eurostat, JRC, OESO, UNEP, UNECE, WHO, ...
- Uitvoering Meerjarenprogramma (MAWP, 5-7 jaar, 2014-2020) en Jaarprogramma's (AWP)
- 7EAP: Environmental Action Plan EU

* Vanaf 01.01.2019

EIONET: European Topic Centres - ETC

- Consortia (Eionet-organisaties lidstaten): contractuele samenwerking met EMA
- met specifieke expertise inzake bepaalde milieuthema's – kennisdeling tussen lidstaten
- Concrete uitvoering jaarprogramma's (datacollectie – indicatoren – assessment)

- Air pollution, Transport, Noise and Industrial pollution (ATNI*) – **VITO (partner)**
- Climate Change Mitigation and Energy (CME*) – **VITO (lead)**
- Biological Diversity (BD)
- Climate Change Impacts, Vulnerability and Adaptation (CCIVA)
- Inland, Coastal and Marine Waters (ICM)
- Urban, Land and Soil Systems (ULS)
- Waste and Materials in a Green Economy (WMGE) – **VITO (lead) – OVAM (partner)***

* Vanaf 01.01.2019

EIONET: National Focal Points - NFP

- Algemeen coördinerend contactpunt per land: eerste aanspreekpunt voor alle praktische en dagelijkse werkzaamheden bij de uitvoering van de EMA-jaarprogramma's (informatieverzameling ea):
  - Verstrekken van data flows (numeriek/tekst) en beantwoorden vragenlijsten
  - Consultaties organiseren: nazicht ontwerprapporten, indicatoren, ...
  - Voorbereiding van/nominaties jaarlijkse thematische workshops
  - Ondersteuning leden Management Board (strategie en planningscyclus)
  - Wisselwerking inzake ondersteunende ICT-tools en werkprocessen
  - Ondersteuning Communicatie-activiteiten
  - ...
  - Troubleshooting
- BE: Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu (IRCEL*) – 3 medewerkers
  - Samenwerkingsakkoorden 1995
  - Verzorgen Belgische coördinatie
- BE: EIONET bestaat uit 4 netwerken (3 gewesten + federaal)

* Staat ook in voor de coördinatie Belgische luchtmeetnetten en rapportering (smogalarm)

EIONET: Vlaams netwerk

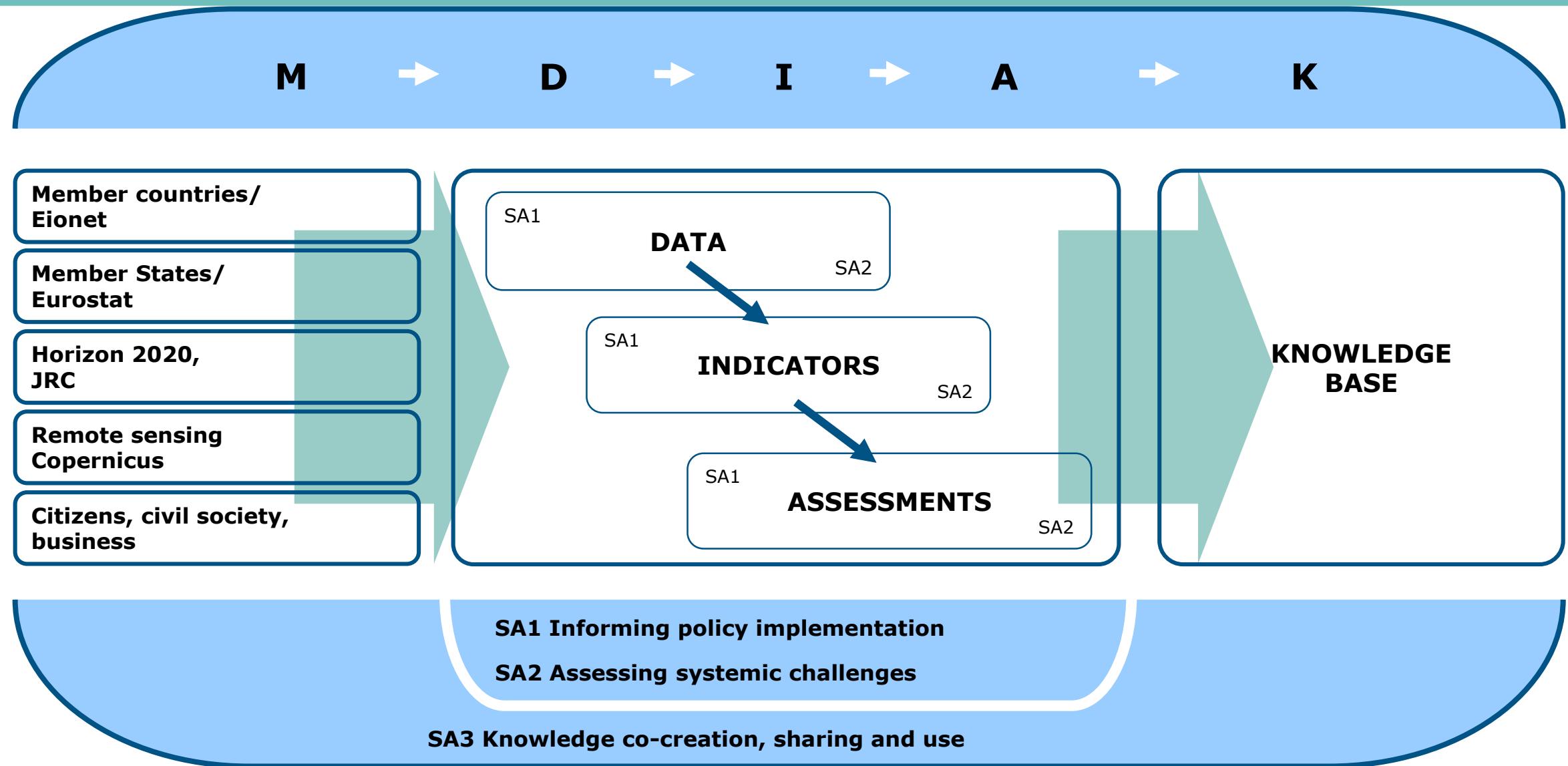
- Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
- Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)
- Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
- Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO)
- Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
- Departement Omgeving (OMG ~LNE)
- Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW)
- Agentschap Informatie Vlaanderen (AIV)
- Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)
- ... (niet limitatief)

=> Vervullen rol van ‘National Reference Centre (NRC) voor 24 thema’s

National References Centres for MAWP 2014-2020 (24)

SA 1.1	Air quality (IRCEL -VMM)	SA 1.5	Water quality and ecological status (VMM)	SA 1.8	Land use and spatial planning (OMG)
SA 1.1	Environment and transport (VMM)	SA 1.5	Water emissions (VMM)	SA 1.9	Waste (OVAM)
SA 1.1	Noise (OMG)	SA 1.6	Marine, coastal and maritime (KBIN – VMM)	SA 2.1	Resource efficiency and circular economy (OVAM)
SA 1.2	Industrial pollution (VMM)	SA 1.7	Biodiversity (INBO)	SA 2.2	Environment and health (OMG)
SA 1.3 / 1.1	Mitigation of air pollution and climate change (VMM)	SA 1.7	Forests (INBO)	SA 2.3	Forward looking information and services (VMM)
SA 1.3	Environment and energy (VMM)	SA 1.7	Environment and agriculture (VMM – VLM)	SA 2.4	State of environment (VMM)
SA 1.4	Climate change impacts, vulnerability and adaptation (OMG – VMM)	SA 1.8	Soil (OMG - OVAM)	SA 3.2 / 3.3	Environmental information systems (NFP)
SA 1.5	Water quantity (MOW-VMM)	SA 1.8	Land cover (AIV)	SA 3.4	Communication (NFP)

MDIAK – Information chain (informatieketen)

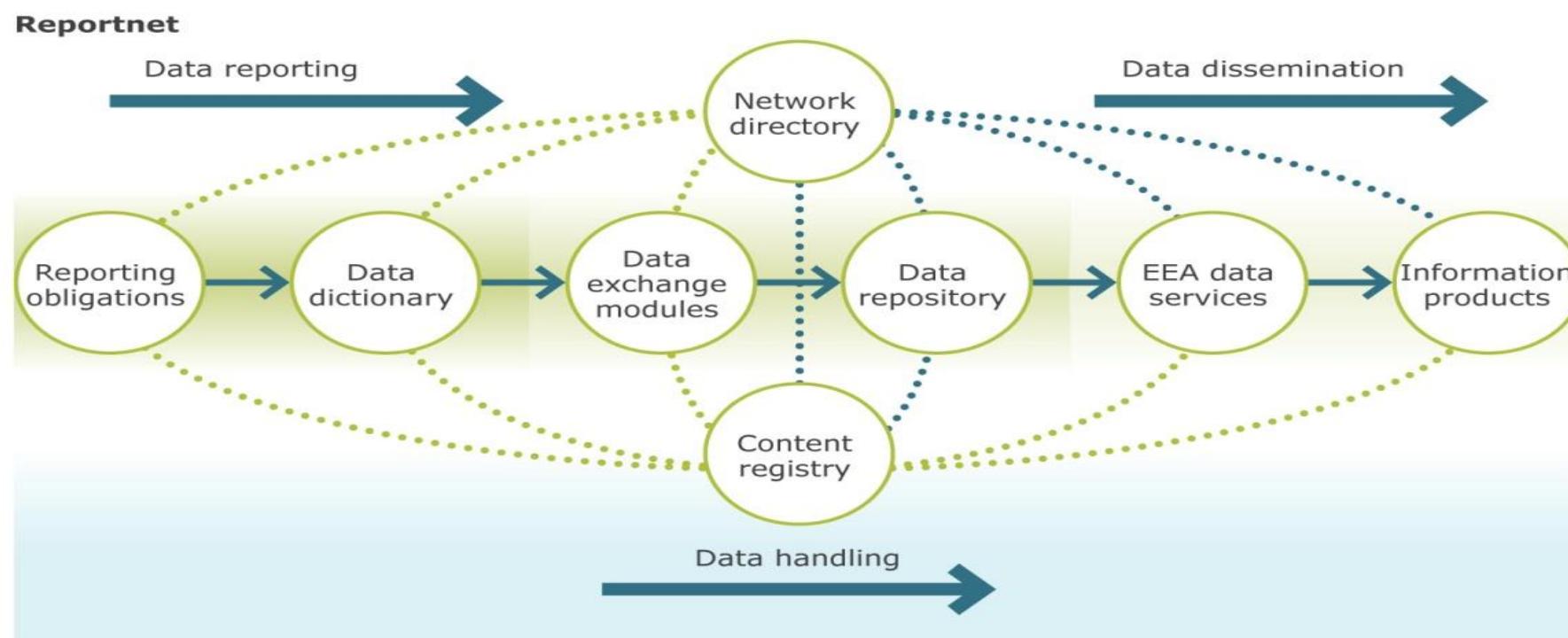

Reportnet (data flows)

- Reportnet 1.0: set van IT-tools sinds 2000 gebruikt ikv werkzaamheden EMA en haar netwerk (EIONET) om data flows te rapporteren zoals SOE water (vrijwillig), lucht (compliance), ...
- sinds 2005: geleidelijke uitbreiding naar andere verplichte (compliance) rapporteringen: Water, Natuur/Biodiversiteit, Geluid, ..., Klimaat Mitigatie, Industriële vervuiling
- Reportnet 2.0: capaciteits- en beveiligingsaanpassingen
- **Streamlining Environmental Reporting Action Plan (EC)**:
  - Reportnet 3.0 - volledige hertekening architectuur – klassieke rapportering & mogelijke integratie andere databronnen en –vormen ('harvesting – Inspire – Copernicus – big data – Citizen Science - ...') => 2021
  - Toekomst: overgrote deel milieurapporteringen via dit kanaal (excl. afval?)
  - Steering Committee Reportnet 3.0

Reportnet (reporting platform)

- Reporting Obligations Database (ROD)
- Central Data Repository (CDR)

Streamlining Environmental Reporting Action Plan

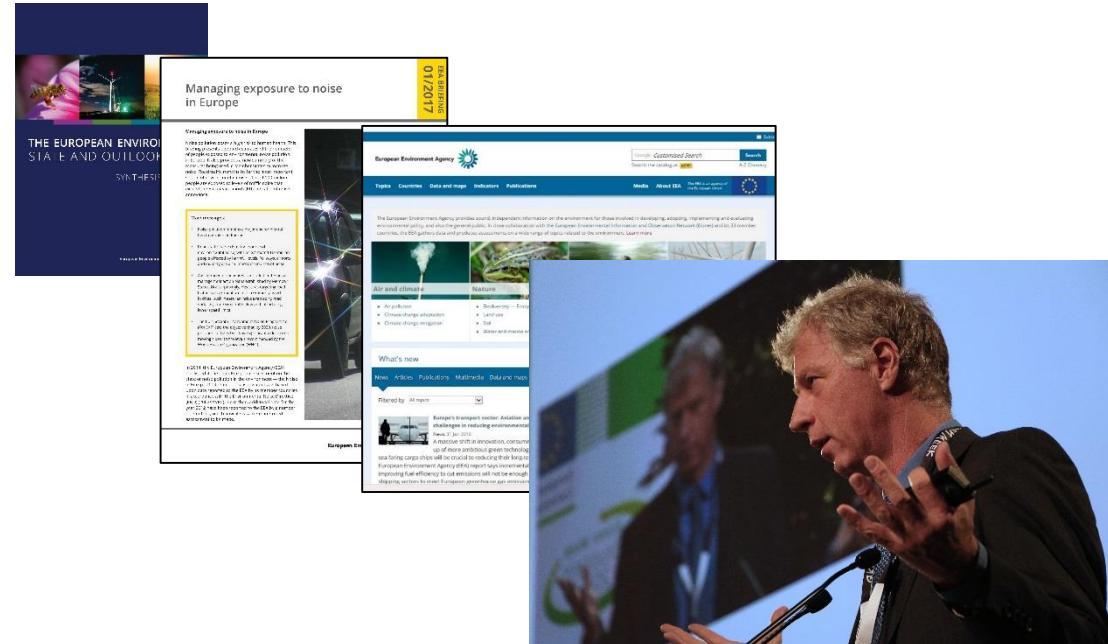
- Wijzigen rapporteringen EU-milieuwetgeving (richtlijnen – verordeningen)
- Wijzigen rapporteringen in uitvoeringsbesluiten (comitologie)
- Uitbouw Reportnet 3.0
- Testen ‘harvesting’ tools
- Promoten Milieu-informatiesystemen (‘EIS’)
- Implementatie Inspire (‘spatial infrastructure’) bevorderen
- Mogelijkheden Copernicus (ruimtevaart) gebruiken
- Gebruik ‘Citizens Science’ bevorderen
- Uitwisseling met andere domeinen (landbouw – transport – energie - ...)
- Uitwisseling met het globale niveau (OESO – VN - ...)

Copernicus

- Copernicus: samenwerking EU-Europese Ruimtevaart Agentschap ('ESA'):
  - Europese ruimtecapaciteit (satellieten) tot stand brengen mbt waarnemingen Aardse omgeving
  - Ontwikkelen van diensten (services): 'Atmosphere', 'Marine', 'Land' (**EMA**), 'Emergency' (overstromingen, bosbranden, ...), 'Security' (Frontex, militair, ...) , 'Climate Change'
  - (In-situ component)
- Action Plan (EC): Q4 18 rapport over potentieel Copernicus ter ondersteuning (vervanging?) van milieurapporteringen
- Nut Copernicus voor milieudomein breder dan enkel rapporteringen
- VITO: actieve rol
- EMA: productie Corine Land Cover database (6 jaarlijks) + bijkomende layers

How do we get our messages out?

- **5-yearly state and outlook reports**
- **EEA Reports**
- **EEA Signals**
- **Briefings for stakeholders**
- **Eionet reports and joint reports**
- **Material adapted for media usage**
- **Multimedia content**
- **Web content, e.g. articles and thematic introductions**
- **Social media content**
- **Online data services**
- **Regular participation and speaking opportunities at European and global conferences**
- **Website: <https://www.eea.europa.eu/>**

EEA Website

- Inhoud
  - Hoofdpagina: What's new?
  - Topics (milieuthema's)
  - Countries (op basis van EMA producten – in opbouw)
  - Data and maps
  - Indicators
  - Publicaties
  - Media (foto's – filmpjes - ...)
  - About us
- Verschillende 'search', 'download' en 'sharing' mogelijkheden: Facebook-Twitter-Blogger-LinkedIn-Reddit-StumbleUpon-Mail-RSS feeds-RDF
- Slimme navigatie tussen 'related content': data – indicatoren – publicaties
- 'Open free data' – 'traceability' – 'transparancy': 'data sources' – 'coverage (geographic – temporal)

Environmental topics

Change language

Air & Climate

- Air pollution
- Climate change adaptation
- Climate change mitigation

Nature

- Biodiversity — Ecosystems
- Land use
- Soil
- Water and marine environment

Sustainability and well-being

- Environment and health
- Policy instruments
- Resource efficiency and waste
- Sustainability transitions

Economic sectors

- Agriculture
- Energy
- Industry
- Transport

Related content

Data and maps

Data and maps

Search data products

Advanced

Search data, maps, graphs...

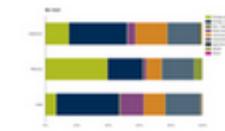
Search

Browse complete catalogue

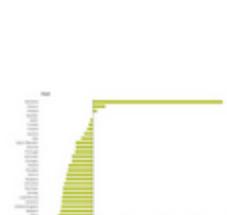
All data products

Changes in mercury emissions

Heavy metal emissions

Changes in polychlorinated pollutants

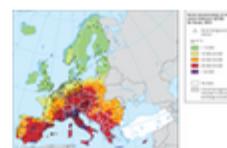
Persistent organic pollutant emissions

Water exploitation index

Rural concentration of population

Rural concentration of population

WISE-WFD reference data

Interactive data viewers

See all

Changes in mercury emissions

Read more

Infographics

See all

Trend in EU mercury emissions to air 1990-2016

Read more

Browse by organisation

Data and Maps

- Datasets
- Infographics
- Interactive data viewers
- Interactive maps
- Static maps
- Static graphs

Indicators

About EEA indicators

The indicators maintained by the European Environment Agency are listed below in chronological order (the most recently updated indicators on top). The EEA indicators are designed to answer key policy questions and to support all phases of environmental policy making, from designing policy frameworks to setting targets, and from policy monitoring and evaluation to communicating to policy-makers and the public.

More information on indicators, including definitions of the thematic sets of indicators managed by the EEA, is available on the [About indicators](#) page.

Find indicators

Search

all items in current results

[1] 2 3 4 5 6 7 ... 12

next 10 items »

Persistent organic pollutant emissions

16 Oct 2018

Current search

[X] Results per page

[X] 10

Hide filters Remove all

Published between

Indicators

- Indicator Management System (IMS)
- ‘120’ indicatoren – 22 milieuthema’s
- Subsets: =>
  - CSI (Core Set of Indicators) (42)
  - CLIM (Climate state and impact indicators) (38)
  - SEBI (Streamlining European biodiversity indicators) (23)
  - TERM (Transport and environment reporting mechanism) (14)
  - ENER (Energy indicators) (9)
  - MAR (Marine indicators) (9)
  - LSI (Land and soil indicators) (7)
  - WAT (Water indicators) (6)
  - AIR (5)
  - INDP (Industrial Pollution indicators) (3)
  - SCP (Sustainable consumption and production) (3)
  - Outlook (2)
  - WST (Waste indicators) (2)
  - WREI (Water resource efficiency indicators) (1)

Publications

[Change language](#)

Publications about Europe's environment published by EEA.

Search on title / abstract

all items in current results

[1] 2 3 4 5 6 7 ... 194

next 5 items »

Land system at European level — analytical assessment framework

15 Oct 2018

Land and soil provide vital resources to society such as food, feed, fuel, fibres and shelter. They also provide ecosystem services that support production functions, regulate the risk of natural hazards, and provide cultural and spiritual benefits. By using land, society alters and modifies the quantity and quality of these services, and the intrinsic potential for land benefits to mankind. To better manage its use of land and associated processes, society needs a systems (i.e. integrated) view on land. This briefing proposes an analytical framework that aims at developing a strategy for monitoring and integrated assessment of the state of land and its key resources.

Current filters

[X] Language

[X] English

[X] Results per page

[X] 5

[X] Recurrent publications

[X] All

[X] Publication type

[X] All

[△ Hide filters](#) [\[X\] Remove all](#)

Available topics

Agriculture (22)

Air pollution (189)

Biodiversity - Ecosystems (105)

Publicaties

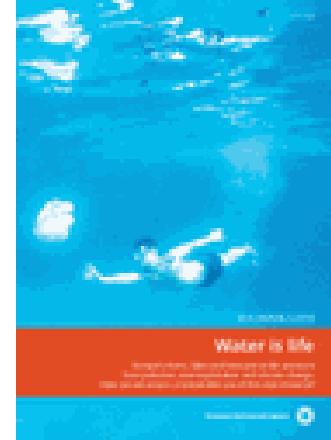
- Verschillende types:
  - 5-yearly state and outlook reports (integrated assessment)
  - EEA Reports (thematisch - technisch)
  - EEA Signals (breder publiek)
  - Briefings for stakeholders (kort – 4p)
  - Eionet reports and joint reports (samenwerking)
  - Corporate EEA reports (jaarverslag – strategie – jaarprogramma's)
  - EEA Newsletters
- Jaarlijks publicatieplan: 2018 – 65 publicaties voorzien
- Engels (vertalingen occasioneel en op aanvraag)
- Alles digitaal via website (op papier uitzondering)
- ‘Subscription’ mogelijkheid
- Download in pdf formaat
- Online lezen en bladeren (nieuw)

The European Environment: State and outlook

- ‘flagship’ 5-jaarlijks milieurapport (1999, 2005, 2010, 2015)
- 2020 in opbouw
  - integrated assessment report (300p)
  - milieuindicatoren en sectorale indicatoren (18 thema’s)
  - Europees beeld en per thema een landenvergelijking
  - relatie met ‘Sustainable Development Goals (SDGs)’
  - toekomstverkenningen
  - systemische benadering en transities
- Lancering 4-5 december 2019 Brussel (EP & EC)
- Stakeholderconsultatie in voorjaar 2020
- Lancering eind 2020 ‘Synthesis report’ (60p)
  - samenvatting + resultaat stakeholderconsultatie

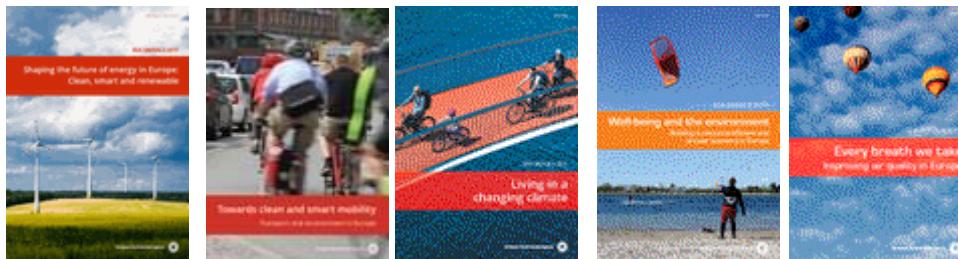

EEA Signals (2009)

- Breder publiek
- Beschrijvend – Illustraties
- Interviews
- Thema per jaar:

2017   2016   2015   2014   2013

Energie   Mobiliteit   Klimaat   Lucht   Welzijn

2018 Water is life (41p):

- Editorial — Clean water is life, health, food, leisure, energy...
- Water use in Europe — Quantity and quality face big challenges
- Life under water faces serious threats
- Close up — An ocean of plastics
- Climate change and water — Warmer oceans, flooding and droughts
- Interview — The Dutch make room for the river
- Close up — Water in the city
- Interview — Malta: water scarcity is a fact of life
- Governance — Water on the move

Uitdagingen

- Nieuwe EMA Strategie 2021-2027 (meerjarenprogramma)
  - Verkiezingen Europees Parlement en nieuwe Europese Commissie (klemtonen?)
  - van 7EAP naar 8EAP? (komt er een nieuw Environmental Action Programme EU?)
  - Multi-annual Financial Framework EU (besparingen?)
- Circulaire economie
- Klimaat en Energy Union
- Systemische benadering: food – energy – transport – ...
- Smart cities (wonen – werken – vrije tijd – milieu – technologie)
- Digitale ontwikkelingen inbouwen in de werking
- Hertekening EIONET netwerk
- Middelenschaarste

Dit is het einde

Dank U

Jan Hendrik Voet
voet@irceline.be